

МІНІСТЕРСТВО
СОЦІАЛЬНОЇ ПОЛІТИКИ УКРАЇНИ
(Мінсоцполітики)

вул. Еспланадна, 8/10, м. Київ, 01601, тел.: (044) 226-24-45, факс: (044) 289-00-98 E-mail: info@mlsp.gov.ua,
Код ЄДРПОУ 37567866, реєстраційний рахунок 35219001004117 в ДКСУ м. Києва, МФО 820172

№ _____

На № 102-26/395 від 09.10.2014

Міністерство юстиції України

Про надання інформації

Міністерство соціальної політики України розглянуло лист щодо організації роботи навчальних закладів, розташованих на території проведення антитерористичної операції, а також виплати заробітної плати їх працівникам і з питань компетенції повідомляє.

Щодо можливості зарахування на роботу громадян, які тимчасово переміщуються із Луганської та Донецької областей за сумісництвом більш як на 0,5 ставки.

З метою врегулювання трудових відносин працівників, які переміщуються з районів проведення антитерористичної операції Мінсоцполітики розробило проект постанови Кабінету Міністрів України „Про роботу за сумісництвом працівників, які переміщуються з районів проведення антитерористичної операції”.

Проектом акта пропонується врегулювати на законодавчому рівні питання працевлаштування та надання відпустки працівникам, які переміщуються з районів проведення антитерористичної операції на період проведення такої операції, що дасть можливість зарахування на роботу за сумісництвом таких громадян більш як на 0,5 ставки та укладання трудових договорів про роботу за сумісництвом керівників державних підприємств, установ і організацій, їхніх заступників, керівників структурних підрозділів (цехів, відділів, лабораторій тощо) та їх заступників.

На даний час проект акта знаходиться на погодженні в Мінекономрозвитку та СПО репрезентативних всеукраїнських об'єднань профспілок на національному рівні. Мінфіном та СПО роботодавців на національному рівні проект постанови погоджено без зауважень.

Щодо врегулювання питання умов та оплати праці працівників підприємств, установ та організацій, які переміщуються з районів проведення антитерористичної операції або залишаються у таких районах і не виходять на роботу у зв'язку з небезпекою для життя і здоров'я.

Відповідно до статті 1 Закону України „Про оплату праці”, яким визначаються економічні, правові та організаційні засади оплати праці працівників, які перебувають у трудових відносинах, на підставі трудового договору з підприємствами, установами, організаціями усіх форм власності та господарювання, заробітна плата – це винагорода, яку за трудовим договором власник або уповноважений ним орган виплачує працівникові за виконану ним роботу.

Розмір заробітної плати залежить від складності та умов виконуваної роботи, професійно-ділових якостей працівника, результатів його праці та господарської діяльності підприємства (установи, організації).

Отже, згідно з чинним законодавством, заробітна плата працівникам (в тому числі за час щорічної, соціальних відпусток), виплачується при умові виконання ними своїх функціональних обов'язків з дотримання встановленої правилами внутрішнього трудового розпорядку тривалості щоденної (щотижневої) роботи та при умові здійснення підприємством (установою, організацією) господарської діяльності.

З метою забезпечення виконання повноважень та функцій роботодавець може змінювати режим роботи, встановлений правилами внутрішнього трудового розпорядку чи графіками змінності, у зв'язку із ситуацією, що склалася, або запроваджувати гнучкий графік роботи.

Питання соціальної захищеності працівників у зв'язку із зупиненням роботи підприємств, установ, організацій частково можна врегулювати шляхом встановлення неповного робочого часу в порядку, визначеному статтею 56 Кодексу законів про працю України.

Оплата праці у такому випадку здійснюється пропорційно відпрацьованому часу або залежно від виробітку.

Крім того, роботодавцем за наявності відповідних умов може бути організовано надомну працю. У цьому випадку доцільно застосовувати Положення про умови праці надомників, затверджене постановою Державного комітету СРСР з праці та соціальних питань від 29.09.81 р. № 275/17-99 (відповідно до постанови Верховної Ради України від 12.09.1991 № 1545 „Про порядок тимчасової дії на території України окремих актів законодавства Союзу РСР” зазначене Положення діє в частині, що не суперечить чинному законодавству).

У разі переміщення підприємства, установи, організації або її підрозділів до іншого населеного пункту у зв'язку з проведенням антитерористичної операції роботодавці повинні враховувати, що згідно із статтею 32 Кодексу законів про працю України переведення на іншу роботу на тому ж підприємстві, установі, організації, а також переведення на інше підприємство, установу, організацію або в іншу місцевість хоча б разом з

підприємством, установою, організацією допускається тільки за згодою працівника.

Відповідно до статей 34 та 113 Кодексу законів про працю України у разі оформлення простою підприємства (установи, організації) або його структурного підрозділу (зупинення роботи, викликане відсутністю організаційних або технічних умов, необхідних для виконання роботи, невідвортною силою або іншими обставинами) оплата праці працівників здійснюється з розрахунку не нижче двох третин тарифної ставки встановленого працівникові розряду (окладу).

Працівники, які не виходять на роботу у зв'язку з переміщенням із районів проведення антитерористичної операції, або ті, які залишаються у таких районах під час проведення антитерористичної операції і не мають змоги виходити на роботу у зв'язку з небезпекою для життя та здоров'я, не можуть бути звільнені за пунктом 4 частини першої статті 40 Кодексу законів про працю України на підставі „прогул”.

Зазначене обумовлено необхідністю збереження життя і здоров'я таких працівників та їх сімей і вважається як відсутність на роботі з поважних причин. У такому випадку за працівниками зберігаються робоче місце та посада.

За згодою сторін трудового договору працівникам на їхнє прохання можуть надаватись оплачувані відпустки, відпустки без збереження заробітної плати, що надаються працівникам в обов'язковому порядку, та відпустки без збереження заробітної плати, які надаються за угодою сторін у порядку, визначеному законодавством.

При цьому звертаємо увагу на те, що у випадку надання працівнику щорічної основної відпустки, розрахунок відпускних здійснюється у відповідності до постанови Кабінету Міністрів України від 08.02.1995 № 100 „Про затвердження Порядку обчислення середньої заробітної плати”. Оплата за час відпустки має бути здійснена в повному обсязі.

Працівникам, які не виходять на роботу у зв'язку з небезпекою для життя і здоров'я та які використали всі належні їм відпустки, у таблиці обліку використання робочого часу доцільно такі неявки відмічати умовним позначенням „НЗ” – неявки з нез'ясованих причин або „І” – інші причини неявок.

З метою вирішення матеріальних проблем зазначених працівників згідно з чинним законодавством роботодавцем цим працівникам може бути надана матеріальна допомога.

Також зазначаємо, що Мінсоцполітики з метою врегулювання на законодавчому рівні питання збереження трудових відносин та надання відпустки без збереження заробітної плати в обов'язковому порядку працівникам, які переміщуються з районів проведення антитерористичної операції або залишаються у таких районах і не мають змоги виходити на роботу у зв'язку з небезпекою для життя та здоров'я на весь період її проведення розробило проект Закону України про внесення зміни до статті 25 Закону

України „Про відпустки”, який внесено на розгляд Верховної Ради України 12.09.2014 (реєстраційний № 5069).

Прийняття зазначеного законопроекту сприятиме збереженню робочих місць за такими працівниками, зарахуванню періоду їх відсутності на роботі у зв'язку з проведенням антитерористичної операції до стажу роботи та дасть змогу таким працівникам вжити заходів для збереження їх життя і здоров'я без ризику втрати роботи.

Інші проблемні питання, неврегульовані чинним законодавством, зокрема, щодо забезпечення тимчасовою роботою (з оплатою праці згідно з законодавством) працівників підприємств (установ, організацій), які переміщуються з районів проведення антитерористичної операції на територію, підконтрольну українській владі, потребують прийняття окремого рішення Уряду.

Водночас зазначаємо, що 1 жовтня ц.р. на засіданні Уряду прийнято постанову за № 505, якою передбачено виплату щомісячної адресної допомоги внутрішньо переміщеним особам з тимчасово окупованої території України та районів проведення антитерористичної операції - для непрацевдатних осіб (пенсіонери, інваліди, діти) – 884 гривні на одну особу (члена сім'ї); для працевдатних осіб – 442 гривні на одну особу (члена сім'ї).

Заступник Міністра

В. Ярошенко